

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Απάντηση στις προκλήσεις - Θέσεις για τα μεγάλα μέτωπα μιας κυβερνητικής πολιτικής

IV. Η πρόκληση της αποκέντρωσης και της αυτοδιοίκησης

4. Οι νέοι και η τοπική αυτοδιοίκηση

Σχολιάστε το Εκτυπώστε το

Μέγεθος γραμματοσειράς:

Η Ελλάδα είναι μια από τις πιο απογοητευμένες και απαισιόδοξες κοινωνίες. Οι Έλληνες νέοι είναι απογοητευμένοι και απαισιόδοξοι, αλλά δεν είναι ούτε παραιτημένοι, ούτε ηττοπαθείς. Είναι ενοχλημένοι, είναι επιθετικοί, είναι μαχητικοί, είναι ενεργοί. Αυτό τον Έλληνα, νέο πολίτη, αυτή την Ελληνίδα, νέα πολίτη θέλουμε ως ΠΑΣΟΚ.

Οι Έλληνες στις νεαρές ηλικίες ζουν, όπως και οι οικογένειές τους, με το άγχος της ανεργίας και βιώνουν το αδιέξοδο του εκπαιδευτικού συστήματος. Ακόμη και μέσα στο μεγάλο παγκόσμιο αθλητικό πανηγύρι του ποδοσφαίρου ζουν ένα θεσμικό πολιτικό πρόβλημα που προέκυψε, έτσι χωρίς αιτία, και οδήγησε σε μία ταπείνωση τη χώρα.

Κατά έναν περίεργο τρόπο (λίγους μήνες πριν από τις δημοτικές και νομαρχιακές Εκλογές του Οκτωβρίου) τα περισσότερα από τα μεγάλα θέματα που κυριαρχούν στην κοινωνική και την πολιτική συζήτηση: η ανεργία, το πρόβλημα της απασχόλησης και της ανάπτυξης, το πρόβλημα της εκπαίδευσης, του διανοητικού κεφαλαίου και της κοινωνίας της γνώσης και της πληροφορίας, συνδέονται όλα με όλα με τις κρίσιμες βαθμίδες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Α' και Β' βαθμού. Με τον Δήμο, σήμερα με τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, αύριο με την Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση, οργανικός θεσμός της οποίας θα είναι η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση.

Μόνο που αν δει κανείς στα μάτια ένα παιδί, ένα νέο 16 χρονών, σήμερα στην Ελλάδα, θα δει τη βαθιά δυσπιστία του «Κινήματος του 16 ή των 16» που είναι το κίνημα με αφορμή το άρθρο 16 του Συντάγματος, αλλά είναι και το κίνημα των 16άρηδων που σε σχέση με τους σημερινούς 18άρηδες, 20άρηδες κ.ο.κ, ζητούν τώρα τη δική τους συμμετοχή, την δική τους ευκαιρία, ζητούν τη δική τους γιορτή και κυρίως τη δική τους ελπίδα.

Μόνον που αυτά τα παιδιά αντιλαμβάνονται την Τοπική Αυτοδιοίκηση, στην πλειοψηφία τους, ως κάτι το συμβατικό, το διοικητικό, το ξεπερασμένο, το γεροντικό. Εμείς έχουμε το δικό μας όραμα, την δική μας πρόταση και για όσα ισχύουν σήμερα και για την αυριανή Αναθεώρηση του Συντάγματος.

Αλλά ο πολίτης και ιδίως ο νέος άνθρωπος τι εισπράττει όταν ακούει «Τοπική Αυτοδιοίκηση»; Φαντάζεται έναν θεσμό, ένα τμήμα του κράτους, το τοπικό επίπεδο του πολιτικού και άρα του κομματικού συστήματος. Φαντάζεται δηλαδή έναν θεσμικό εγκλωβισμό, μια από τα ίδια, ένα σύστημα το οποίο, με πολλές βεβαίως εξαιρέσεις, κάνει συναλλαγές και διευθετήσεις, ένα σύστημα που αντιμετωπίζει ζητήματα που δεν σημαίνουν κάτι για το νέο άνθρωπο. Παρά την πολύ μεγάλη σημασία που έχουν θέματα όπως οι χρήσεις γης ή οι τροποποιήσεις των ρυμοτομικών σχεδίων ή η λειτουργία των δημοτικών επιχειρήσεων, ο νέος άνθρωπος τα καταλαβαίνει όλα αυτά μόνον όταν υπάρχει ευκαιρία απασχόλησης ως απάντηση, έστω προσωρινή, έστω μερική, στο άγχος της ανεργίας.

Εμείς μπορούμε να συμβιβαστούμε μ' αυτή τη συμβατική ή μίζερη διοικητική, θεσμική και γεροντική προσέγγιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης; Όχι. Εμείς στέλνουμε στους νέους μήνυμα για μια Τοπική Αυτοδιοίκηση αντισυμβατική, ανατρεπτική, νεωτερική, νεανική. Για μια Τοπική Αυτοδιοίκηση που είναι το πραγματικό πεδίο ουσιαστικής και ανοιχτής πολιτικής συμμετοχής των νέων ανθρώπων.

Όχι όμως συμβολικά και εξωραϊσμένα, στη «γυάλα». Δεν θέλουμε να έχουμε δείγματα νέων υποψηφίων στα ψηφοδέλτια των δημοτικών και διαμερισματικών συμβουλίων, ούτε να έχουμε κάπου στη γωνία, σε ένα

αποστειρωμένο περιβάλλον τα Δημοτικά Συμβούλια Νέων.

Εμείς θέλουμε τους νέους πολίτες, με ακόμη πιο ριζική και θαρραλέα μείωση του ορίου ηλικίας για το δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι, στον πυρήνα της τοπικής εξουσίας, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α΄ και Β΄ βαθμού: στα δημοτικά και νομαρχιακά συμβούλια, στο περιφερειακό συμβούλιο αύριο, στα διαμερισματικά συμβούλια, σε όλες τις ομάδες πρωτοβουλίας των πολιτών. Ένα σημαντικό θέμα για τις οποίες είναι πάντα ο έλεγχος της διαφάνειας της τοπικής εξουσίας και της περιφερειακής εξουσίας από τους ίδιους τους πολίτες καθώς μόνον αυτοί μπορούν να δημιουργήσουν αντισώματα αξιοκρατίας, νομιμότητας και προοπτικής με στόχο τον απεγκλωβισμό των πολιτικών και δημοκρατικών διαδικασιών από μια παλιά κατεστημένη αντίληψη που υποαντιπροσωπεύει τον πολίτη και την κοινωνία.

Άρα εμείς θέλουμε μια Τοπική Αυτοδιοίκηση στα χέρια των νέων και στα χέρια των νεανικών αντιλήψεων, μια Τοπική Αυτοδιοίκηση των πολιτών, της κοινωνίας, των δικαιωμάτων, της πολυπολιτισμικότητας, της ανάπτυξης, της απασχόλησης, της κοινωνικής συνοχής και αλληλεγγύης.

Ζητήματα Παιδείας

Οι αρμοδιότητες της αυτοδιοίκησης για το σχολείο και αύριο, σε περιφερειακό επίπεδο, οι αρμοδιότητές της για όλο το εκπαιδευτικό σύστημα είναι ιδιαίτερα κρίσιμες. Και εκεί οι νέοι άνθρωποι δεν θα μετέχουν απλώς ως εταίροι ενός διαλόγου για το πανεπιστήμιο, για το ΤΕΙ ή για το λύκειο, αλλά θα μπορούν να μετέχουν ως συνδιαμορφωτές της τελικής απόφασης στο Περιφερειακό, το Νομαρχιακό, το Δημοτικό Συμβούλιο.

Πρέπει το Κίνημα Παιδείας να διασταυρωθεί γόνιμα με το Κίνημα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και να καταλάβουν οι νέοι, ότι μπορούν σε λίγο να λαμβάνουν τις τελικές αποφάσεις ή έστω να τις επηρεάζουν καταλυτικά.

Ζητήματα Απασχόλησης

Το ίδιο συμβαίνει με την απασχόληση, γιατί τα κοιτάσματα απασχόλησης σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο είναι αυτά που μπορούν να δώσουν συγκεκριμένη και πρακτική λύση στο πρόβλημα της ανεργίας, που δεν είναι αριθμοί και ποσοστά, αλλά ονοματεπώνυμα ανθρώπων με προσωπικότητα, αγωνία και απόγνωση.

Άρα τα Κέντρα Προώθησης Απασχόλησης σε τοπικό επίπεδο είναι θεσμοί πολύ σημαντικοί. Ο αναπτυξιακός προσανατολισμός των Δήμων και της Δευτεροβάθμιας Αυτοδιοίκησης και των επιχειρήσεών τους, ώστε να παράγεται απασχόληση στο πεδίο που λέγεται «κοινωνική οικονομία» κυρίως είναι κάτι πολύ σημαντικό και πολύ συγκεκριμένο.

Η κοινωνία των πολιτών

Το ίδιο φυσικά συμβαίνει με όλο το φάσμα της κοινωνίας των πολιτών. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι Ιανός, είναι και πρόσωπο του κράτους που ασκεί διοίκηση και πρόσωπο της κοινωνίας των πολιτών, θεσμός πίεσης και θεσμός έκφρασης.

Και η κοινωνία των πολιτών, δηλαδή οι κάθε είδους οργανώσεις των πολιτών πρέπει να είναι κυρίως στα χέρια της νεολαίας, όπως και τα Δίκτυα του Εθελοντισμού και οι Τράπεζες Ελεύθερου Χρόνου, που πρέπει να λειτουργούν σε κάθε δήμο, ώστε να αποδίδει αποτελέσματα ο εθελοντισμός και η έμπρακτη αλληλεγγύη μιας κοινωνίας, που είναι αποτελεσματική, φοβική ή αποσπασματική και δεν μπορεί να εκφραστεί. Γι' αυτό άλλωστε γεννιέται η ανάγκη για κοινωνικό κράτος, απέναντι σε μια κοινωνία που είναι κατά βάθος «αντικοινωνική».

Άρα εμείς θέλουμε μια κοινωνία των πολιτών «κοινωνική», της εθελοντικής δράσης και πράξης. Το ίδιο φυσικά συμβαίνει με όλα τα μεγάλα προνοιακά προγράμματα που ενδιαφέρουν τους άνεργους νέους, τα επιδόματά τους, το εγγυημένο επίπεδο διαβίωσης και το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα, που μόνο ο Δήμος μπορεί να διαχειριστεί αποτελεσματικά και με αξιοπρέπεια.

Το ίδιο συμβαίνει με τα μεγάλα προβλήματα που ζούμε όλοι μας, με τα καθημερινά δράματα, με τα **ναρκωτικά**, με τα Κέντρα Πρόληψης σε τοπικό επίπεδο, που δυστυχώς δεν προωθούνται τα τελευταία 2,5 χρόνια. Με τα αναγκαία δημοτικά προγράμματα τα «στεγνά», αλλά και τα υποκατάστασης, ώστε να ξεπεραστεί πια η ντροπή

με τις λίστες αναμονής που σχηματίζονται, γιατί δεν μπορούμε να πάρουμε ως πολιτεία και ως κοινωνία θαρραλέες, ριζοσπαστικές αποφάσεις στα θέματα αυτά.

Όλα όσα συνδέονται με τον αθλητισμό, με τον ερασιτεχνικό αθλητισμό, πρέπει να είναι στα χέρια των νέων που πρέπει να ασκούν ενεργό διοίκηση στα τοπικά πράγματα. Και φυσικά **η ψυχαγωγία, ο ελεύθερος χρόνος, ο πολιτισμός, η ερασιτεχνική δημιουργία, η ανάδειξη των ταλέντων, οι ψηφιακές εφαρμογές, οι τέχνες στο διαδίκτυο**. Όλα αυτά πρέπει να είναι στα χέρια των νέων ανθρώπων.

Αυτή είναι η δική μας αντίληψη για το μέλλον της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Πίσω από νομικές εκφράσεις και θεσμικές προτάσεις για το άρθρο 102 του Συντάγματος, για την Αυτοδιοίκηση σε περιφερειακό επίπεδο, για τις μητροπολιτικές λειτουργίες, για τον δεύτερο «Καποδίστρια», πρέπει να κρύβεται και κρύβεται ένα όραμα, μια έμπνευση, μια διάθεση αλλαγής της ατμόσφαιρας.

Γι' αυτό πρέπει η Τοπική Αυτοδιοίκηση να γίνει το πεδίο της μεγάλης δραστηριότητας των νέων ανθρώπων. Πρέπει να γίνει η υπόθεση της νεολαίας σε κάθε γειτονιά, σε κάθε δήμο, σε κάθε περιφέρεια.

Και βεβαίως έτσι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα γίνει μια Τοπική Αυτοδιοίκηση της αλληλεγγύης των γενεών, μια Τοπική Αυτοδιοίκηση των πολιτών.

Σχόλια: